

Vår referanse:

Deres referanse:

Dato:

03.11.2025

parat

Til:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

ad: Høring om endringer i arbeidsulykkesbegrepet i folketrygdloven

Det vises til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsnotat om forslag til endring av arbeidsulykkesbegrepet i lov om folketrygd. Parat stiller seg i all hovedsak svært positiv til de endringene i arbeidsulykkesbegrepet som nå foreslås.

Forslaget med å fjerne relativiseringen, både i det markante og det avdempende ulykkesbegrepet gir nettopp den virkning som lenge har vært etterlyst, nemlig å sikre at de som i dag faller utenfor yrkesskadeordningen fordi den normale yrkesrisikoen ikke omfattes, skal få rett til erstatning.

Dagens regelverk og relativiseringen tilsier at den atypiske yrkesrisikoen dekkes, men ikke den typiske. Konsekvensen av dette har dermed vært at jo dårligere arbeidsmiljø man har, desto vanskeligere vil det være å få aksept for at en hendelse er en arbeidsulykke i lovens forstand. Dagens regelverk har derfor, i mange tilfeller, blitt oppfattet som urimelig, og på mange måter i utakt med lovens formål og det fremhevede rettferdshensynet.

Forslaget til endring vil utvilsomt gi en mer rettferdig yrkesskadedekning, spesielt for yrker med høy fysisk belastning, typisk for ansatte i forsvaret, politi, håndverkere osv.

Noen synspunkter knyttet til det markante ulykkesbegrepet

Parat anser det som hensiktsmessig og formålstjenlig å fjerne begrepet «uventet» fra det markante ulykkesbegrepet.

I tilknytning til skade etter fall i samme plan på grunn av såkalte indre årsaker, foreslår departementet at spørsmålet løses i samsvar med flertallsvurderingen i HR-2024-1982 -A (Besvimelse). Begrunnelsen er at årsaken ikke har tilknytning til arbeidet eller risikofaktorer på arbeidsplassen, men skyldes sykdom eller at man blir akutt dårlig.

Parat mener at departementet bør kunne utdype dette noe, ettersom slike indre årsaker kan skyldes ytre årsaker som skyldes risikofaktorer på arbeidsplassen. Typisk hvis en besvimelse skyldes vanskelig og belastende forhold på arbeidsplassen, stress, dårlig inneklima, varme, fysiske anstrengelser osv. I slike situasjoner mener Parat at arbeidsgiver er nærmest å bære risikoen som er den egentlige årsak til at det oppstår en indre årsak som medfører fallskade.

Å kategorisk utelukke indre årsaker fordi de ikke har tilknytning til forhold på arbeidsplassen er ikke Parat enig i.

Noen synspunkter knyttet til det avdempede ulykkesbegrepet og «livets alminnelige risiko»

Parat anser det som svært hensiktsmessig og formålstjenlig å fjerne vilkåret om at en påkjenning eller belastning må være «usedvanlig».

Forslaget vil også være insentiv for arbeidsgiver for å forebygge ulykker på arbeidsplassen.

Departementet forslår at grensen for hva som ikke skal regnes som en risiko etter loven trekkes mot «livets alminnelige risiko».

Grensen mellom den konkrete arbeidsrisikoen og livets alminnelige risiko kan nok by på noen utfordringer, og i noen tilfeller være uklare. Det bør derfor i forarbeidene presiseres at i de tilfeller der risikoen påvirkes av arbeidsmiljøet ikke bør avvises som «livets alminnelige risiko.»

Departementet har for øvrig gjort en viktig presisering med at aktiviteter man utfører i fritiden ikke nødvendigvis er ensbetydende med livets alminnelige risiko. En rekke aktiviteter i privatlivet vil også være aktiviteter som kan være en yrkesrisiko som gir yrkesskadedekning, f.eks styrketrening, snømåking, snekring osv.

Grensedragningen og eksemplene som departementet gir i høringsnotatet fra side 32 til side 36 er nyttige når den rettslige grensen skal trekkes. Parat er på vegne av våre medlemmer glad for presiseringen om at realistisk trening og øvelser overstiger livets alminnelige risiko og vil omfattes av den nye avdempende ulykkesbegrepet. Dette er i kjernen av det som har blitt oppfattet som svært urimelig i gjeldende bestemmelser.

Det bør også i forarbeidene fremheves at man ikke utelukkende avviser ansvar ut ifra skadehendelsens art, men at man i vurderingen også ser på hyppigheten av enkelte type hendelser. Selv om enkelte løft isolert sett anses å være en del av «livets alminnelige risiko», så kan *hyppigheten* og *omfanget* av slike løft gjennom en hel arbeidsdag bidra til å øke skaderisikoen, ut over det som følger av «livets alminnelige risiko.»

Til slutt vil Parat utfordre departementet til å se nærmere på dette med mobbing og trakassering mv. som omtales i høringsnotatet på side 36 og 37. Departementet forslår her å videreføre dagens praksis og viser bl.a. til LE-2017-167365. Parat mener at dette må sees i sammenheng med at Stortinget i vedtak av 2.juni 2025 fattet følgende anmodningsvedtak, nr 811 der: «*Stortinget ber regjeringen foreslå å endre folketrygdloven § 13-3 tredje ledd, slik at unntaket for psykiske og fysiske belastningslidelser fjernes*»

Departementet skriver i høringsnotatet at dette vedtaket er noe man vil komme tilbake til «på egnet måte». I tilknytning til det mener Parat at departementet bør se nærmere på det med skadefølger som skyldes mobbing, trakassering, og særlig belastende arbeidspress. Etter vår vurdering skyldes ofte slike belastninger og skader forhold som må anses å være en del av den yrkesrisikoen som bør gir yrkesskadedekning. Arbeidsgiver bør i større grad bære ansvar for en slik risikoen enn det som følger av gjeldende rett. En utvidelse av ansvaret vil også kunne bidra til å forebygge en slik yrkesrisiko.

«Sikkerhetsventilen» i ysl. § 11 første ledd bokstav c

Ftrl. § 13-4 som gjelder yrkessykdommer får en tilsvarende sikkerhetsventil som i ysl. § 11 første ledd bokstav c. Parat mener at også ftrl. § 13-3 bør utvides med en tilsvarende sikkerhetsventil.

Med hilsen
Parat

Unn Kristin Olsen
Forbundsleder

Arve Sigmundstad
Fagsjef, samfunns- og
myndighetskontakt